Za každým číslem je konkrétní dítě. Kraj řeší vzdělávání 105 tisíc žáků

18.3.2026 - Kateřina Dobrovolná | Krajský úřad Plzeňského kraje

Řízení, podpora, financování i soutěže. Odboru školství, mládeže a sportu neřekne na Krajském úřadě Plzeňského kraje nikdo jinak než „Školák“. Právě tento odbor vede už dlouhá léta Jaroslava Havlíčková.

Když mluví o své práci, vrací se k jedné větě: za každým číslem v tabulce je konkrétní dítě. Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Plzeňského kraje (KÚPK) se podle jeho vedoucí snaží, aby měl každý žák v kraji příležitost uspět – bez ohledu na to, jestli studuje gymnázium, učiliště nebo potřebuje speciální podporu. V kraji je aktuálně umístěno 18 460 dětí v mateřských školách, 55 147 žáků se vzdělává v základních školách, 28 965 středoškoláků a 1 972 studentů pak studuje na vyšších odborných školách.

Paní Havlíčková, co všechno si má veřejnost představit pod pojmem Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Plzeňského kraje? Kdo se na vás nejčastěji obrací a s čím konkrétně?

Všechno, co děláme, souvisí se školami a s žáky. Vytváříme podmínky, aby měli kde studovat, aby si mohli vybrat obor, měli kvalitní prostředí a aby měli šanci rozvíjet svůj talent. Jsou za každým rozhodnutím, každou dotací a každou soutěží. Pro ně to celé děláme. Máme tedy na starosti výkon státní správy ve školství, ale i řadu aktivit navíc. Metodicky podporujeme mateřské, základní i střední školy a vyšší odborné školy bez ohledu na zřizovatele, přerozdělujeme finance ze státního rozpočtu a kontrolujeme jejich využití. Řešíme odvolání proti nepřijetí do školy, proti vyloučení ze studia nebo třeba nepovolení opakování ročníku. Obracejí se na nás ředitelé, obce, rodiče i samotní žáci. Zároveň ale děláme věci, které nám zákon přímo neukládá. Snažíme se vzdělávání v kraji posouvat – pořádáme soutěže a podporujeme spolupráci škol a aktivity pro nadané i pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Máme například soutěže v matematice a angličtině nebo ocenění Gymnazista roku. Smyslem je, aby se v soutěžích našli žáci různých typů škol a aby nebyli oceňováni jen ti nejvíce nadaní, ale aby dostali příležitost uspět i další.

Pod Odbor školství spadají desítky škol a školských zařízení. Jak vypadá vaše každodenní práce a co z ní běžný občan obvykle vůbec nevidí?

Máme přes 50 zaměstnanců ve čtyřech odděleních. Ještě donedávna jsme byli největším odborem KÚPK co do počtu pracovníků. Část práce je administrativní – financování, školský rejstřík, kontrola dotací, správní řízení. Veřejnost často nevidí, kolik individuálních případů musíme prošetřit a rozhodnout podle zákona. Ekonomické oddělení našeho odboru sice pracuje s čísly, ale ta čísla opět znamenají počty konkrétních dětí, pedagogů a tříd. Oddělení organizace školství zase řeší kapacity a obory proto, aby měli žáci kam nastoupit. Všechno se točí kolem nich.

Když se ohlédnete za dosavadním fungováním odboru, na co jste nejvíc hrdá – co se podle vás skutečně podařilo posunout kupředu?

Za důležité považuji to, že se nám daří držet dostupnost a pestrost oborů po celém kraji. V posledních letech vycházely silné ročníky deváťáků a všichni se umístili na středních školách. Zvyšovali jsme kapacity a rozšiřovali oborovou nabídku tak, aby měli žáci skutečnou možnost volby.

Velkou radost mám také z vytvoření společné vize vzdělávání pro celý Plzeňský kraj, na které se podíleli aktéři napříč regionem. A pak samozřejmě z úspěchů samotných žáků – na krajských, republikových i mezinárodních soutěžích.

Jakou roli hraje kraj ve vztahu ke školám oproti obcím nebo státu? V čem může kraj školám pomoci nejvíc?

Stát nastavuje legislativu a systém financování, obce zřizují většinu mateřských a základních škol. Kraj je zřizovatelem středních škol a vyšších odborných škol a zároveň vykonává státní správu. Může pomoci zejména koordinací – plánováním oborové struktury, investic a kapacit tak, aby byly rovnoměrně rozložené po celém území. Důležitá je také spolupráce se zaměstnavateli, se základními školami i s univerzitou.

Jaká témata v oboru dnes rezonují napříč společností? Která z nich aktuálně zaměstnávají váš odbor nejvíc?

Dlouhodobě řešíme kapacity středních škol v návaznosti na demografický vývoj. Když je silný ročník, musíme navýšit počty přijímaných žáků a otevřít nové obory. Zároveň investujeme do modernizace škol, odborných učeben, dílen nebo sportovišť. Velkým tématem je i speciální školství – přibývá dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a musíme zajistit odpovídající podmínky a kapacity.

Co by se podle vás měli lidé o krajském školství dozvědět, ale často to ve veřejné debatě nezazní?

Že kraj není jen „úřad pro střední školy“. Spolupracujeme se všemi školami v území. Dvakrát ročně se osobně setkáváme se všemi řediteli mateřských a základních škol v obcích s rozšířenou působností. Je to časově náročné, ale považuji to za zásadní pro tok informací a řešení problémů. A také, že když se objeví stížnost nebo problém ve škole, nemůžeme rozhodovat okamžitě podle emocí. Vždy musíme věc prošetřit a postupovat podle zákona.

Na co se mohou školy i veřejnost v Plzeňském kraji v nejbližších letech těšit – co máte v plánu dál?

Budeme pokračovat v podpoře technického vzdělávání, které rozvíjíme od roku 2010 ve spolupráci se zaměstnavateli. Pořádáme i vlastní soutěže, například robotickou soutěž, která má krajskou i mezinárodní úroveň a žáci tak získávají zahraniční zkušenosti. Podporujeme také kroužky na středních školách pro žáky základních škol, aby si mohli obory vyzkoušet ještě před přihláškou. Rozvíjíme aktivity pro nadané žáky i samostatné kempy pro žáky tříletých oborů ve spolupráci s firmami.

Co vás osobně přivedlo k práci ve veřejné správě, konkrétně k vedení tohoto odboru? A je něco, co vás na této práci i po letech pořád baví nebo motivuje?

Na KÚPK jsem přišla při vzniku krajů z okresního úřadu a postupně jsem byla vybrána do vedení odboru. Nejsem učitelka, mám vystudovaná práva, ale práce ve školství mě baví od začátku. Je to oblast, která se neustále vyvíjí a nabízí prostor něco zlepšovat. Motivuje mě, když se podaří propojit školy se zaměstnavateli nebo univerzitou, když vidím modernizované učebny, nové obory nebo úspěšné žáky. Vnímám to jako celek, ale radost mám i z konkrétních příběhů jednotlivců.

Jaké slovo podle vás nejlépe vystihuje váš odbor a vaši práci?

Budoucnost, protože kvalitní vzdělávání žáků ovlivňuje budoucnost regionu.

https://www.plzensky-kraj.cz/za-kazdym-cislem-je-konkretni-dite-kraj-resi-vzde